

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 7.6.2018
COM(2018) 437 final

2018/0226 (NLE)

Förslag till

RÅDETS FÖRORDNING

om inrättande av Europeiska atomenergigemenskapens forsknings- och utbildningsprogram för perioden 2021-2025 som kompletterar Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation

{SEC(2018) 291 final} - {SWD(2018) 307 final} - {SWD(2018) 308 final} -
{SWD(2018) 309 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

1.1. Motiv och syfte med förslaget

Detta förslag utgör en del av lagstiftningspaketet för ramprogrammet för forskning och innovation, Horisont Europa. Det ska genomföra EU:s nästa långsiktiga budgetram för 2021–2027 och kommissionens prioriteringar i dess agenda för sysselsättning, tillväxt, rättvisa och demokratisk förändring och dess övergripande politiska prioriteringar (Horisont Europa).

Förslaget till Euratoms forsknings- och utbildningsprogram behandlar det viktiga området av kärnenergins olika tillämpningar i Europa. Användningen av kärneneregi för kärnkraft och andra tillämpningar, till nytta för den europeiska allmänheten, kräver en långsiktig insats för att minska trygghets- och säkerhetsriskerna och stödja utvecklingen av säker kärnteknik och optimalt strålskydd. Offentlig och privat forskning på nationell nivå har en viktig roll att spela i detta sammanhang. Det är Euratoms uppgift att komplettera dessa bidrag med ett gemenskapsbaserat forsknings- och utbildningsprogram.

Med detta förslag till Euratoms forsknings- och utbildningsprogram 2021–2025 (nedan kallat ”programmet”) vill kommissionen uppnå rådets godkännande av ett femårigt program¹ som kommer att fortföra det pågående programmets viktigaste forskningsverksamheter², utöka forskningen om andra tillämpningar av joniserande strålning än kärnkraft och göra förbättringar på områdena utbildning, yrkesutbildning och tillgång till forskningsinfrastruktur. Det föreslagna programmet kommer att komplettera Horisont Europa, och tillämpa samma instrument och regler för deltagande. I förslaget fastställs budgeten och en gemensam uppsättning forskningsmål för både direkta³ och indirekta⁴ åtgärder som kommer att vidtas i enlighet med de arbetsprogram som överenskommits med medlemsstaterna.

Programmet kommer att stödja forskning om strålskydd både i samband med kärnenergiproduktion och andra tillämpningar av joniserande strålning. I det senare fallet kommer forskningen att syfta till att minska riskerna med låga stråldoser i samband med användningen av sådan teknik. Forskning om strålskydd har redan varit till nytta på det medicinska området. Det finns också stora möjligheter till positiv inverkan på allmänhetens liv inom andra sektorer som t.ex. industri, jordbruk, miljö och säkerhet. En bestämmelse som möjliggör övergripande verksamhet och synergier med Horisont Europa kommer också att gynna ytterligare forskning när det gäller andra tillämpningar av strålning än kärnkraft. Ett av programmets mål är att förbättra kärnteknikens säkerhet genom att utveckla bättre kunskap om kärnreaktorers åldrande och förbättra olyckshanteringsstrategier. Programmet kommer också att stödja forskning om bedömning och demonstration av säkerhetsaspekterna av framtida fissionsteknik i den mån detta krävs för att upprätthålla säkerhetsexpertis inom gemenskapen. Den snabbt ökande användningen av fissionsteknik över hela världen gör denna aspekt av Euratoms forskningsverksamhet allt viktigare. Programmet kommer att omfatta andra, lika viktiga uppgifter, som att främja lösningar för hantering och slutförvaring

¹ En löptid på fem år fastställs i artikel 7 i Euratomfördraget.

² Dessa omfattar kärnsäkerhet, nukleärt fysiskt skydd, hantering av radioaktivt avfall och använt kärnbränsle, strålskydd och fusionsenergi.

³ Direkta åtgärder är forsknings- och innovationsverksamhet som genomförs av kommissionen via gemensamma forskningscentrumet (JRC).

⁴ Indirekta åtgärder är forsknings- och innovationsverksamhet som genomförs av deltagare med ekonomiskt stöd från Europeiska atomenergigemenskapen.

av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall, och att höja beredskapen för olyckor som involverar strålning.

Med tanke på den starkt ökande användningen av fissionsteknik över hela världen måste Euratom fortsätta sin forskning för att utveckla teknik till stöd för kärnämneskontroll, fysiskt skydd och icke-spridningsinsatser.

Programmet fokuserar också på utvecklingen av fusionsenergi, som är en av få möjliga framtida alternativen för koldioxidsnål baslastproduktion av el. Forskning om sådan tekniks genomförbarhet krävs, för att värna kommande generationers välfärd. Upprättandet av fusionskraftverk som kan bidra till utfasningen av fossila bränslen ur EU:s energimix är visserligen fortfarande en avlägsen verklighet, men programmet har som mål att genomföra EU:s färdplan för fusionsenergi i riktning mot fusionsbaserad elproduktion. Detta innebär demonstration av att fusion kan användas som energikälla genom utnyttjande av befintliga och framtida fusionsanläggningar som Iter⁵, och förberedelser för framtida fusionskraftverk genom utveckling av konstruktion, material och teknik.

I sina insatser för att utveckla fusionsenergin kommer programmet att förstärka industrins delaktighet och roll, och särskilt sträva efter enklare kunskapsöverföring från fusionslaboratorierna till den industri som ska ta över ansvaret för konstruktionen av Demo⁶ när tiden är mogen.

Utöver dessa forskningsverksamheter omfattar förslaget mer konkret forskning för avveckling av kärntekniska anläggningar. Programmet kommer att ta upp frågor såsom kompetensutveckling, utbyte av bästa praxis, teknikutveckling och samfinansiering av forskning för att ta itu med gemensamma frågor avseende avveckling.

När det gäller expertis och spetskompetens på kärnenergiområdet i gemenskapen kommer den föreslagna Euratomförordningen och förslaget till Horisont Europa att ge forskare möjlighet att delta i utbildnings- och yrkesutbildningssystem som Marie Skłodowska-Curie-åtgärderna. Detta kommer att bidra till att upprätthålla nödvändig kompetens inom gemenskapen.

I fråga om forskningsinfrastruktur föreslås det ekonomiskt stöd för tillhandahållande av, tillgänglighet till och tillräcklig åtkomst för europeisk och internationell forskningsinfrastruktur, inklusive JRC:s infrastruktur.

I detta förslag föreskrivs den 1 januari 2021 som första tillämpningsdatum. Det läggs fram för en union med 27 medlemsstater, till följd av Förenade kungarikets anmälan om landets avsikt att utträda ur Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom), i enlighet med artikel 50 i fördraget om Europeiska unionen, som de tillämpas genom artikel 106a i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, och som mottogs av Europeiska rådet den 29 mars 2017.

⁵ En forskningsanläggning som ska testa huvudprinciperna för fusionskraftverk i industriell skala. Iter kommer inte att producera el.

⁶ Demonstrations-fusionskraftverk, avsett att efter Iter demonstrera alla element i ett fusionskraftverk, inbegripet elproduktion i en sluten bränslecykel.

1.2. Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området

Programmet för över de viktigaste målen för forskningsverksamheten från Euratoms program 2014–20⁷, samtidigt som de ändringar som beskrivs ovan genomförs.

Programmet är också förenligt med föreslagen till Horisont Europa, eftersom de är EU:s och Euratoms enda program för främjande av forskning och innovation och för att komplettera nationell finansiering. De flesta bestämmelserna om genomförande, utvärdering och styrning är desamma för båda program. Forskningsområden som får stöd genom Euratomprogrammet ingår inte i Horisont Europa, både av rättsliga skäl (två skilda fördrag) och av förvaltningsskäl (undvikande av dubblering). Man kommer emellertid att satsa mer på att utveckla synergier med Horisont Europa.

1.3. Förenlighet med unionens politik inom andra områden

Förslaget är fullständigt konsekvent och förenligt med befintlig EU-politik. Detta initiativ har tagits fram med beaktande av den nuvarande kommissionens prioriteringar⁸, satsningen på en resultatbaserad budget (dvs. att EU:s utgiftsprogram mer än någonsin måste ge valuta för pengarna), genomförandet av EU:s globala strategi⁹ och kommissionens förslag om nästa långsiktiga budgetram.

Programmet är också förenligt med EU:s politik i fråga om kärnenergi och säkerhetsaspekter. Det stöder därmed genomförandet av:

- Rådets direktiv 2009/71/Euratom om upprättande av ett gemenskapsramverk för kärnsäkerhet vid kärntekniska anläggningar¹⁰, ändrat genom rådets direktiv 2014/87/Euratom¹¹.
- Rådets direktiv 2011/70/Euratom av den 19 juli 2011 om inrättande av ett gemenskapsramverk för ansvarsfull och säker hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall¹².
- Rådets direktiv 2013/59/Euratom om fastställande av grundläggande säkerhetsnormer för skydd mot de faror som uppstår till följd av exponering för joniserande strålning¹³.
- Kapitel 7 i Euratomfördraget som rör EU:s system för kärnämneskontroll. Programmet bidrar också till EU:s program och strategier för säkerhet¹⁴.

Programmets verksamhet ska användas för att ta itu med marknadsmisslyckanden eller icke-optimala investeringssituationer, på ett proportionellt sätt och utan att duplicera eller utestänga privat finansiering. Den ska också ha ett klart europeiskt mervärde. Detta kommer

⁷ Inbegripet förslaget om förlängning av programmet för perioden 2019–2020 (COM (2017) 698).

⁸ Detta initiativ bidrar till följande av kommissionens prioriteringar: sysselsättning, tillväxt och investeringar, den digitala inre marknaden, en motståndskraftig energiunion med en framåtblickande klimatpolitik, en fördjupad och mer rättvis inre marknad med en stärkt industribas, EU som en starkare global aktör.

⁹ [A Global Strategy for the EU's Foreign and Security Policy](#), juni 2016.

¹⁰ EUT L 172, 2.7.2009, s. 18.

¹¹ EUT L 219, 25.7.2014, s. 42.

¹² EUT L 199, 2.8.2011, s. 48.

¹³ EUT L 13, 17.1.2014, s. 1.

¹⁴ Europeiska säkerhetsagendan, COM(2015) 185 final, CBRN-handlingsplanen, COM(2017) 610 final.

att garantera att programverksamheten är förenlig med EU:s regler för statligt stöd, och därmed undvika onödigt snedvridande av konkurrensen på den inre marknaden.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

2.1. Rättslig grund

Enligt Euratomfördraget har kommissionen till uppgift att främja och underlätta kärnforskningen i medlemsstaterna samt att komplettera denna med ett forsknings- och utbildningsprogram på gemenskapsnivå (artikel 4 i fördraget). Detta program ska antas av rådet genom enhälligt beslut på förslag av kommissionen (artikel 7 i fördraget).

2.2. Subsidiaritetsprincipen

Det problem som Euratomprogrammet tar sig an gäller för hela EU, eftersom kärnsäkerhet och fysiskt skydd är gränsöverskridande frågor, och eftersom utvecklingen av fusionsenergi kräver enorma forskningsinsatser. Även om endast hälften av medlemsstaterna har kärnkraftverk som en del av den nationella energimixen bedriver många fler kärnreaktorer för forskningsändamål eller för produktion av radioisotoper. Eftersom en kärnolycka kan påverka flera medlemsstater, oberoende av gränser, har alla EU:s medlemsstater ett intresse av kärnsäkerhet, även om de inte själva har reaktorer i drift.

Alla medlemsstater använder strålning för medicinska ändamål och i industriella tillämpningar (jordbruk, bestrålning av livsmedel, metrologi etc.). Även om frågans prioritering och betydelse kan variera i EU, har alla därför ett intresse av kärnsäkerhet och strålskydd, och alla medlemsstater producerar radioaktivt avfall i varierande mängd och grad, som kräver hantering och så småningom slutlagring. De harmoniserade standarder som fastställs i olika direktiv, och deras inverkan på forskningen, visar tydligt på behovet av att behandla tekniska och utbildningsrelaterade frågor på ett enhetligt sätt i hela EU.

Kärnteknisk säkerhet är visserligen en nationell behörighet, men programmets direkta åtgärder bidrar till att tillgodose vissa av EU:s säkerhetsbehov, liksom de globala aspekterna av nukleär detektion, nukleär forensik samt relaterad fortbildning.

2.3. Proportionalitetsprincipen

Åtgärder kommer att vidtas på EU-nivå för att stärka den övergripande ramen för forskning och innovation och samordna medlemsstaternas forskningsinsatser för att undvika dubbelarbete, upprätthålla en kritisk massa på viktiga områden och säkerställa att offentliga medel används optimalt. Sådana åtgärder kan fungera som hävstång för ytterligare offentliga och privata investeringar i forskning och innovation. De behövs också för att stödja EU:s politik och att uppnå de mål som fastställs i EU:s politik. De föreslagna åtgärderna går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå gemenskapens mål.

2.4. Val av instrument

Denna rättsakt är en förordning eftersom den skapar rättigheter och skyldigheter för bidragsmottagare som är till alla delar bindande och direkt tillämpliga i alla medlemsstater och länder som är associerade till programmet.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

3.1. Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning

Interimsutvärderingen av Euratomprogrammet 2014–2018¹⁵ visar att det är ytterst relevant inom alla berörda verksamheter, inklusive kärnsäkerhet, fysiskt skydd och kärnämneskontroll, hantering av radioaktivt avfall, strålskydd och fusionsenergi. När det gäller programmets effektivitet och ändamålsenlighet visar utvärderingen att det finns vissa områden som kräver åtgärder från kommissionen och/eller bidragsmottagarna. Utvärderingen visar att man bör

- fortsätta att stödja forskning inriktad på kärnsäkerhet, kärnämneskontroll, fysiskt skydd, avfallshantering, strålskydd och utveckling av fusionsenergi,
- tillsammans med bidragsmottagarna ytterligare förbättra organisationen och förvaltningen av de gemensamma europeiska programmen på kärnenergiområdet,
- fortföra och förstärka Euratoms utbildnings- och fortbildningsåtgärder för att utveckla kompetens som kan ligga till grund för alla aspekter av kärnsäkerhet, fysiskt skydd och strålskydd,
- ytterligare utnyttja synergier mellan Euratomprogrammet och andra tematiska områden inom unionens ramprogram för att hantera sektorsövergripande aspekter såsom medicinska tillämpningar av strålning, klimatförändringar, säkerhet och olycksberedskap samt kärnvetenskapens bidrag,
- ytterligare utnyttja synergier mellan Euratomprogrammets direkta och indirekta åtgärder.

Konsekvensbedömningen innehåller en mer detaljerad redogörelse för hur detta förslag behandlar dessa frågor.

3.2. Samråd med berörda parter

Kommissionen har genomfört följande samråd: ett allmänt samråd om den fleråriga budgetramen och kapitlet om konkurrenskraft, inbegripet forskning (januari–mars 2018), ett riktat samråd om vissa av programmets verksamheter baserat på ett internet-frågeformulär (januari–februari 2018) och en workshop med forskningsaktörer den 21 februari 2018 i Bryssel. Samråden omfattade konsekvensbedömningens nyckelområden, bland annat relevans, ändamålsenlighet, effektivitet och mervärde för EU. Flera berörda forskningsparter lämnade även synpunkter till kommissionen om olika aspekter av Euratoms forskningsverksamhet. För en sammanfattning av de synpunkter som inkommit och hur de har beaktats i förslaget hänvisas till konsekvensbedömningen.

3.3. Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden

I samband med utarbetandet av sina förslag har kommissionen samlat in synpunkter och sakkunskap från en rad källor. Under 2017 avgav Euratoms vetenskapliga och tekniska kommitté ett yttrande om det framtida Euratomprogrammet och två oberoende expertgrupper utarbetade rapporter om interimsutvärderingen av de direkta och indirekta åtgärder som genomförts under Euratomprogrammet 2014–2018¹⁶. Under 2016 företog en särskild expertgrupp en interimsutvärdering av EU:s gemensamma program för fusionsforskning, som

¹⁵ COM(2017) 697 och SWD(2017) 426 samt 427.

¹⁶ https://ec.europa.eu/research/evaluations/index_en.cfm?pg=h2020evaluation

genomförts genom Eurofusionkonsortiet. För en redogörelse för den expertis som inkommit och hur den har beaktats i förslaget hänvisas till konsekvensbedömningen.

3.4. Konsekvensbedömning

Detta förslag åtföljs av en konsekvensbedömning som har fått ett positivt yttrande från nämnden för lagstiftningskontroll.

Den konsekvensbedömning som åtföljer detta förslag är främst inriktad på resultaten av Euratomprogrammets interimsutvärdering och samråd med berörda aktörer. Den fastställer vilka ändringar som behövs i fråga om programmets räckvidd, målsättningar och genomförandemetod, och beaktar de övergripande målen för den nya fleråriga budgetramen (flexibilitet, fokus på prestation, samstämmighet och synergieffekter samt förenkling). Den uppfyller kraven i budgetförordningen med avseende genomförandet av en förhandsutvärdering för den föreslagna rådsförordningen om Euratoms forsknings- och utbildningsprogram för perioden 2021–2025.

3.5. Förenkling

Programmet kommer att genomföras med hjälp av de instrument och regler för deltagande som gäller för ramprogrammet Horisont Europa. De förenklingsåtgärder som föreslås i Horisont Europa kommer att gälla för sökande och bidragsmottagare i Euratomprogrammet. Samtidigt som behovet av kontinuitet tillgodoses i förekommande fall kommer de föreslagna reglerna även att minska den administrativa bördan, och fortföra den förenkling som eftersträvas i de nuvarande programmen. Programmet kommer att förenklas ytterligare genom ett förslag till en enda förteckning med mål för de direkta och indirekta åtgärderna. De sannolika konsekvenserna för förenkling och minskning av den administrativa bördan beskrivs mer i detalj i konsekvensbedömningen.

3.6. Grundläggande rättigheter

Denna förordning är förenlig med grundläggande rättigheter och de principer som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Budgeten för detta förslag anges i löpande priser. Budgetkonsekvenserna och de personalresurser och administrativa resurser som krävs för att genomföra programmet anges i den finansieringsöversikt som bifogas detta förslag.

5. ÖVRIGA ASPEKTER

5.1. Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering

Programmet kommer att genomföras av kommissionens avdelningar. Om så anses lämpligt får kommissionen emellertid besluta att delegera genomförandet av vissa delar av programmet till medlemsstater, personer eller företag, eller till tredjeländer, internationella organisationer eller tredjelandsmedborgare, i enlighet med artikel 10 i Euratomfördraget.

Utvärderingar kommer att genomföras i enlighet med punkterna 22 och 23 i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016¹⁷, om de tre institutionerna har bekräftat att utvärderingar av befintlig lagstiftning och politik bör ligga till grund för konsekvensbedömningar av olika alternativ för vidare åtgärder. Utvärderingarna kommer att bedöma programmets praktiska effekter på grundval av dess indikatorer/mål och göra en detaljerad analys av i vilken utsträckning programmet kan anses vara relevant, effektivt, ändamålsenligt, ger tillräckligt mervärde för EU och stämmer överens med EU:s övriga politik. De kommer att inbegripa tillvaratagna erfarenheter för att identifiera eventuella brister/problem och eventuella möjligheter att ytterligare förbättra åtgärderna eller deras resultat och att bidra till att maximera deras utnyttjande/effekter.

I det övervaknings- och utvärderingssystem som delas med Horisont Europa föreskrivs viktiga effektkedjor som ska tjäna som riktmärke när man rapporterar om framstegen mot att uppnå programmets mål. Dessa omfattar fyra kompletterande kategorier (vetenskapliga, sociala, innovationsrelaterade och politiska effekter), vilket återspeglar forsknings- och innovationsinvesteringarna. För varje kategori kommer indikatorer att användas vid lägesrapporteringen på kort, medellång och lång sikt. En gemensam interimsvärdering kommer att genomföras för direkta och indirekta åtgärder.

5.2. Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget

Förslaget kommer att innebära följande ändringar av Euratomprogrammet:

- De specifika målens struktur (artikel 3 och bilaga I): I den grundläggande rättsakten införs en enda uppsättning specifika mål för direkta och indirekta åtgärder. Därigenom kan kommissionen vid utarbetandet av arbetsprogrammen föreslå en kombination av instrument och tillgångar såsom dess egen forskningsinfrastruktur och JRC:s kunskapsbas. Denna strategi tar hänsyn till ett av budgetramens övergripande mål: förenkling och synergieffekter.
- Översyn av de specifika målen (artikel 3 och bilaga I):
 - Minskning av antalet särskilda mål under programperioden 2014–18 för både direkta och indirekta åtgärder från 13 till fyra.
 - Införande av ett specifikt mål om att stödja EU:s politik för kärnsäkerhet, kärnämneskontroll och fysiskt skydd.
 - Definition av forskning till stöd för avveckling – stödberättigande åtgärder inbegriper forskning som stöder utvecklingen och bedömningen av teknik för avveckling och sanering av kärnanläggningar samt utbyte av bästa praxis och kunskaper. Inriktningen på avveckling återspeglar den ökande efterfrågan efter sådana tjänster, principen om miljösanering och de många kärnreaktorer som kommer att stängas permanent.
 - Översyn av omfattningen av strålskyddsforskningen – syftet är även att bidra till säker användning av joniserande strålning i kärnforsknings- och kärntekniktillämpningar, bl.a. en säker och trygg tillgång till och användning av radioisotoper. Tänkbara användningsområden är inom medicin, industri, rymdfart och forskning.

¹⁷ Interinstitutionellt avtal mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning (EUT L 123, 12.5.2016, s. 1).

- Det enda särskilda målet för fusionsforskning återspeglar en övergång till utformningen av framtida fusionskraftverk. Det nya målet för fusionsforskning kombinerar tre specifika mål från det pågående programmet.
 - Ett enda särskilt mål för alla åtgärder som är nödvändiga för att bibehålla och vidareutveckla expertis och kompetens i EU. Det omfattar fortbildning, stöd för rörlighet, tillgång till forskningsinfrastruktur, tekniköverföring och kunskapshantering samt spridning (det nuvarande programmet har separata mål för alla dessa åtgärder).
- Öppnande av Marie Skłodowska-Curie-åtgärderna för kärnforskare: Nya bestämmelser som föreslås för Horisont Europa och Euratom innebär att studenter och forskare inom kärnvetenskap blir behöriga för Marie Skłodowska-Curie-åtgärder. Genom att utnyttja ett väletablerat instrument för stöd till utbildning i Europa uppfyller det nya programmet ett av budgetramens övergripande mål i fråga om synergieffekter mellan finansieringsinstrumenten.
- Rättsliga bestämmelser för att underlätta synergier mellan Euratomprogrammet och Horisont Europa (bilaga 1 till den grundläggande akten för Horisont Europa): Båda grundläggande akter kommer att leda till synergieffekter, för vilka det kommer att redogöras närmare i arbetsprogrammen, efter samråd med medlemsstaterna.

Liksom i tidigare Euratomprogram kommer tilldelningskriterierna i det nya programmet att vara spetskompetens, genomslagskraft och genomförandets kvalitet och ändamålsenlighet.

Horisont Europas regler för deltagande och spridning kommer även att gälla för Euratomprogrammet.

Vid genomförandet av programmet kommer kommissionen att bistås av en kommitté (se artikel 16) i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011. Denna kommer att sammanträda i två sammansättningar (kärnklyvning och fusion), beroende på vilken fråga som diskuteras,

Förslag till

RÅDETS FÖRORDNING

om inrättande av Europeiska atomenergigemenskapens forsknings- och utbildningsprogram för perioden 2021-2025 som kompletterar Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, särskilt artikel 7 första stycket,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande¹,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande²,

av följande skäl:

- 1) Ett av målen med Europeiska atomenergigemenskapen (nedan kallad gemenskapen) är att bidra till en högre levnadsstandard i medlemsstaterna bland annat genom att främja och underlätta kärnforskning i medlemsstaterna och komplettera denna med ett forsknings- och utbildningsprogram på gemenskapsnivå.
- 2) Kärnforskning kan bidra till social och ekonomisk välfärd och miljöhållbarhet genom att öka kärnsäkerheten och förbättra strålskyddet. Strålskyddsforskning har lett till förbättringar inom medicinsk teknik som många medborgare har nytta av, och denna forskning kan nu leda till förbättringar inom andra sektorer såsom industri, jordbruk, miljö och säkerhet. Av lika stor betydelse är kärnforskningens potentiella bidrag till en långsiktig utfasning av fossila bränslen i energisystemet på ett tryggt, effektivt och säkert sätt.
- 3) I syfte att säkerställa kontinuiteten för kärnteknisk forskning på gemenskapsnivå är det nödvändigt att fastställa gemenskapens forsknings- och utbildningsprogram för perioden 1 januari 2021 till och med den 31 december 2025 (nedan kallat Euratomprogrammet). Programmet bör fortsätta att genomföra de viktigaste forskningsverksamheterna i tidigare program, samtidigt som man inför nya, specifika målsättningar och använder samma genomförandemetoder.
- 4) I kommissionens rapport om interimsvärderingen av Euratomprogrammet för forskning och utbildning 2014-2018 (COM(2017) 697 final) ingår en rad vägledande principer för programmet. Dessa omfattar: fortsätta att stödja forskning inriktad på kärnsäkerhet, kärnämneskontroll, fysiskt skydd, avfallshantering, strålskydd och utveckling av fusionsenergi; tillsammans med bidragsmottagarna ytterligare förbättra de europeiska gemensamma programmens organisation och förvaltning på kärnenergiområdet; fortföra och förstärka Euratoms utbildnings- och fortbildningsåtgärder för att utveckla kompetens som kan ligga till grund för alla aspekter av kärnsäkerhet, fysiskt skydd och strålskydd; ytterligare utnyttja

¹ Yttrande av ... Yttrande avgivet inom ramen för icke-obligatoriskt samråd.

² EUT C ... Yttrande avgivet inom ramen för icke-obligatoriskt samråd.

synergier mellan Euratomprogrammet och andra tematiska områden inom EU:s ramprogram; och ytterligare utnyttja synergier mellan direkta och indirekta åtgärder.

- 5) Programmet är utvecklat och koncipierat för att möta behoven av en kritisk massa av understödda åtgärder. Detta uppnås genom ett begränsat antal specifika mål inriktade på säker användning av kärnklyvning för kärnkraft och andra tillämpningar, bevarande och utveckling av expertis, främjande av fusionsenergi och stöd till unionens politik i fråga om kärnsäkerhet, kärnämneskontroll och fysiskt skydd.
- 6) Fusionsenergiforskning genomförs i enlighet med den europeiska fusionsfärdplanen, som redogör för den forskning och de utvecklingar som krävs för att lägga grunden till ett elgenererande fusionskraftverk. På kort och medellång sikt är det viktigaste steget byggandet och driften av Iter, och ett dynamiskt fusionsforskningsprogram ska komplettera EU-verksamheten kring Iter i syfte att främja framtida Iter-verksamhet och förberedelserna av Demo.
- 7) Genom stödet till kärnforskning bör programmet att bidra till uppfyllandet av målen i det ramprogram för forskning och innovation – Horisont Europa– (nedan kallat Horisont Europa) som inrättades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr [...] ³ och underlätta genomförandet av Europa 2030-strategin samt stärka det europeiska forskningsområdet.
- 8) Programmet bör eftersträva synergieffekter med Horisont Europa och andra unionsprogram, från utveckling och strategisk planering till projekturval, förvaltning, kommunikation, spridning och utnyttjande av resultat, övervakning, revision och styrelseformer. I syfte att undervika överlappningar och duplicering och öka EU-finansieringens genomslagskraft kan överföringar från andra unionsprogram till verksamhet inom Horisont Europa göras. I sådana fall kommer de att omfattas av reglerna för Horisont Europa.
- 9) Programmets verksamhet bör emellertid användas för att ta itu med marknadsmisslyckanden eller icke-optimala investeringssituationer, på ett proportionellt sätt och utan att duplicera eller utestänga privat finansiering. Den ska också ha ett klart europeiskt mervärde. Detta kommer att garantera att programverksamheten är förenlig med EU:s regler för statligt stöd, och därmed undvika onödigt snedvridande av konkurrensen på den inre marknaden.
- 10) I denna förordning fastställs en finansieringsram för Euratoms forsknings- och utbildningsprogram som ska utgöra det särskilda referensbeloppet i den mening som avses i [reference to be updated as appropriate according to the new inter-institutional agreement: punkt 17 i det interinstitutionella avtalet av den 2 december 2013 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin, samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning] för Europaparlamentet och rådet under det årliga budgetförfarandet.
- 11) Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) [...] ⁴ [nedan kallad *budgetförordningen*] är tillämplig på detta program, såvida inte annat anges i denna förordning. I den förordningen fastställs regler för genomförandet av unionens budget, inklusive regler om bidrag, priser, upphandling, indirekt genomförande, ekonomiskt stöd, finansieringsinstrument och budgetgarantier.
- 12) Typerna av finansiering och metoderna för genomförande enligt denna förordning bör väljas ut på grundval av hur väl de bidrar till att uppnå de särskilda målen för åtgärderna och åstadkomma resultat, med beaktande av framför allt kostnaderna för kontroller, den

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr [...] av den [...] om inrättande av EU:s nionde ramprogram – ramprogrammet för forskning och innovation (2021-2027) och om upphävande av förordning (EU) nr 1291/2013 (EUT [...]),

⁴

administrativa bördan och den förväntade risken för bristande efterlevnad. När det gäller bidrag bör hänsyn tas till klumpsummor, schablonsatser och enhetskostnader.

- 13) Övergripande finansiella regler som antagits av Europaparlamentet och rådet på grundval av artikel 322 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och artikel 106a i Euratomfördraget är tillämpliga på denna förordning. Dessa regler fastställs i budgetförordningen och bestämmer särskilt förfarandet för fastställande och genomförande av budgeten genom bidrag, upphandling, priser och indirekt genomförande samt föreskriver kontroll av finansiella aktörers ansvar. Regler som antas på grundval av artikel 322 i EUF-fördraget och artikel 106a i Euratomfördraget avser också skyddet av unionens budget vid allmänna brister i medlemsstaternas rättsstatsprincip, eftersom respekten för rättsstatsprincipen är en förutsättning för en sund ekonomisk förvaltning och en effektiv gemenskapsfinansiering.
- 14) De politiska målen för detta program kan också hanteras med hjälp av finansieringsinstrument inom InvestEU-fondens strategiområde forskning och innovation. Verksamheten bör användas för att ta itu med marknadsmisslyckanden eller icke-optimala investeringssituationer, på ett proportionellt sätt och utan att duplicera eller utestänga privat finansiering eller snedvrida konkurrensen på den inre marknaden. Verksamheten bör ha ett klart europeiskt mervärde.
- 15) För att säkerställa ett så effektivt genomförande som möjligt och åstadkomma en sammanhängande, omfattande och transparent ram för bidragsmottagarna, bör deltagande i programmet samt spridning av forskningsresultat omfattas av relevanta bestämmelser i Horisont Europa, med vissa anpassningar eller undantag. Definitioner och de huvudsakliga typerna av åtgärder som fastställs i Horisont Europa bör gälla för programmet.
- 16) Garantifonden för deltagare, som inrättades under Horisont 2020 och som förvaltas av kommissionen, har visat sig vara en viktig skyddsmekanism som minskar riskerna beträffande utestående belopp som inte betalats tillbaka av deltagarna. Därför bör den fortsättas och den ömsesidiga försäkringsmekanismen (nedan kallad *mekanismen*), som inrättats under Horisont Europa, bör även täcka åtgärder under denna förordning.
- 17) Gemensamma forskningscentrumet (JRC) bör också fortsättningsvis ge oberoende, kundstyrt vetenskapligt och tekniskt stöd för unionens politik under hela policycykeln. JRC:s direkta åtgärder bör genomföras på ett flexibelt, effektivt och transparent sätt, med beaktande av JRC:s användares relevanta behov och unionspolitikens behov, samt så att de garanterar skydd av unionens ekonomiska intressen. JRC bör fortsätta att generera extraresurser.
- 18) I enlighet med budgetförordningen, Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013⁵, rådets förordning (Euratom, EG) nr 2988/95⁶, rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96⁷ och rådets förordning (EU) 2017/193⁸ ska unionens ekonomiska intressen skyddas genom proportionella åtgärder, inbegripet förebyggande, upptäckt och utredning av oriktigheter och bedrägeri, krav på återbetalning av belopp som gått förlorade, betalats ut på felaktiga grunder eller använts felaktigt samt i tillämpliga fall administrativa sanktioner. I enlighet med förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 och förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 får

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999 (EUT L 248, 18.9.2013, s. 1).

⁶ Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen (EGT L 312, 23.12.1995, s. 1).

⁷ Rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter (EGT L 292, 15.11.1996, s. 2).

⁸ Rådets förordning (EU) 2017/1939 av den 12 oktober 2017 om genomförande av fördjupat samarbete om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten (EUT L 283, 31.10.2017, s. 1).

Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) utföra administrativa utredningar, inbegripet kontroller och inspektioner på plats, i syfte att fastställa om det har förekommit bedrägeri, korruption eller annan olaglig verksamhet som påverkar unionens ekonomiska intressen. I överensstämmelse med förordning (EU) 2017/1939 får Europeiska åklagarmyndigheten utreda och lagföra bedrägeri och annan olaglig verksamhet som påverkar unionens ekonomiska intressen, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371⁹. I enlighet med budgetförordningen ska varje person eller enhet som mottar medel från unionen samarbeta till fullo för att skydda unionens ekonomiska intressen, bevilja kommissionen, Olaf, Europeiska åklagarmyndigheten och Europeiska revisionsrätten de rättigheter och den tillgång som krävs och säkerställa att tredje parter som är involverade i förvaltningen av medel från unionen beviljar likvärdiga rättigheter.

- 19) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av programmets verksamhet bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. Dessa genomförandebefogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011¹⁰.
- 20) I enlighet med punkterna 22 och 23 i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning måste detta program utvärderas på grundval av de uppgifter som har samlats in genom specifika krav på övervakning, samtidigt som överreglering och administrativa bördor, särskilt för medlemsstaterna, bör undvikas. Dessa krav kan i tillämpliga fall innefatta mätbara indikatorer som tjänar som grund för utvärdering av programmets konsekvenser i praktiken.
- 21) Styrelsen för gemensamma forskningscentrumet (JRC), som inrättades genom kommissionens beslut 96/282/Euratom¹¹, har rådfrågats om det vetenskapliga och tekniska innehållet i JRC:s direkta åtgärder.
- 22) Kommissionen har samrått med Euratoms vetenskapliga och tekniska kommitté.
- 23) Av rättssäkerhetsskäl bör förordning (Euratom) nr [...] upphävas.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte

Genom denna förordning inrättas Europeiska atomenergigemenskapen forsknings- och utbildningsprogram för perioden 1 januari 2021 – 31 december 2025 (nedan kallat *programmet*), och fastställs regler för deltagande och spridning inom ramen för programmets indirekta åtgärder.

⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 av den 5 juli 2017 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen (EUT L 198, 28.7.2017, s. 29).

¹⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

¹¹ Kommissionens beslut 96/282/Euratom av den 10 april 1996 om omorganisation av Gemensamma forskningscentret (EGT L 107, 30.4.1996, s. 12).

Här fastställs målen för programmet, budgeten för perioden 2021–2025, formerna för Europeiska atomenergigemenskapens (nedan kallad *gemenskapen*) finansiering och reglerna för tillhandahållande av sådan finansiering.

Artikel 2

Definitioner

För de syften som avses i denna förordning ska de definitioner som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr xxx (*Horisont Europa*)¹² gälla. Hänvisningar till unionen och programmet i definitionerna ska anses som hänvisningar till gemenskapen och detta program. Genom undantag avser *arbetsprogram* det dokument som antagits av kommissionen för genomförandet av programmet i enlighet med artikel 16 i denna förordning.

Artikel 3

Programmets mål

1. Programmet har följande allmänna mål:
 - (a) Bedriva forsknings- och utbildningsverksamhet på kärnenergiområdet, för att främja en kontinuerlig förbättring av kärnsäkerhet och strålskydd.
 - (b) Potentiellt bidra till en långsiktig utfasning av fossila bränslen på ett tryggt, effektivt och säkert sätt.
2. Programmet har följande särskilda mål:
 - (a) Förbättra en säker användning av kärnenergi och andra tillämpningar av joniserande strålning än kärnkraft, inbegripet kärnsäkerhet, fysiskt skydd, kärnämneskontroll, strålskydd, säker hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall samt avveckling.
 - (b) Bibehålla och vidareutveckla expertis och kompetens i gemenskapen.
 - (c) Främja utvecklingen av fusionsenergi och bidra till genomförandet av EU:s färdplan för fusionsenergi.
 - (d) Stödja gemenskapens politik för kärnsäkerhet, kärnämneskontroll och fysiskt skydd.
3. De mål som anges i punkterna 1 och 2 ska uppnås i enlighet med bilaga I.

Artikel 4

Budget

1. Finansieringsramen för genomförande av programmet fastställs till 1 675 000 000 euro i löpande priser.
2. Den vägledande fördelningen av det belopp som avses i punkt 1 ska vara följande:
 - (a) 724 563 000 euro för fusionsforskning och utveckling.
 - (b) 330 930 000 euro för kärnklyvning, säkerhet och strålskydd.
 - (c) 619 507 000 euro för direkta åtgärder som genomförs av Gemensamma forskningscentrumet.

¹² fullständig titel + EUT-information.

Inom ramen för det årliga budgetförfarandet får kommissionen inte avvika från det belopp som avses i punkt 2 c i denna artikel.

3. Det belopp som avses i punkt 1 får även täcka utgifter för förberedelser, övervakning, kontroll, revision, utvärdering och andra verksamheter som krävs för förvaltning och genomförande av programmet, inbegripet administrativa kostnader, samt bedömning av programmets måluppfyllelse. Det får också täcka utgifter för studier, expertmöten, informations- och kommunikationsåtgärder, i den mån de har anknytning till programmets mål, samt utgifter i samband med it-nätverk som fokuserar på informationsbearbetning och -utbyte, däribland gemensamma it-verktyg och annat tekniskt och administrativt stöd som behövs i samband med förvaltningen av programmet.
4. Vid behov får medel föras in i budgeten efter 2025 för att täcka utgifter enligt punkt 3 för förvaltning av åtgärder som inte slutförts den 31 december 2027.
5. Om den åtgärd som ett budgetmässigt åtagande ska täcka sträcker sig över mer än ett budgetår får åtagandet delas upp i årliga delåtaganden.
6. Utan att det påverkar tillämpningen av budgetförordningen kan utgifter för åtgärder till följd av projekt som ingår i det första arbetsprogrammet vara stödberättigande från och med den 1 januari 2021.
7. Resurser som ansatts för medlemsstater inom ramen för delad förvaltning, och som kan överföras i enlighet med artikel 21 i förordning (EU) XX [...förordningen om gemensamma bestämmelser] får, på medlemsstaternas begäran, överföras till programmet. Kommissionen ska förvalta dessa medel direkt i enlighet med artikel 62.1 a i budgetförordningen eller indirekt i enlighet med led c i den artikeln. Om möjligt ska dessa resurser användas till förmån för den berörda medlemsstaten.

Artikel 5

Tredjeländer som är associerade till programmet

1. Programmet ska vara öppet för associering för följande tredjeländer:
 - (a) Anslutande länder, kandidatländer och potentiella kandidatländer, i enlighet med de allmänna principer och villkor som fastställs för dessa länders deltagande i gemenskapens program i enlighet med ramavtal och associeringsrådsbeslut för respektive land, eller liknande avtal, och i enlighet med de särskilda villkor som finns i avtal mellan gemenskapen och dessa länder;
 - (b) länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken, i enlighet med de allmänna principer och villkor som fastställs för dessa länders deltagande i gemenskapens program i enlighet med ramavtal och associeringsrådsbeslut för respektive land, eller liknande avtal, och i enlighet med de särskilda villkor som finns i avtal mellan gemenskapen och dessa länder;
 - (c) tredjeländer som uppfyller samtliga följande kriterier:
 - God kapacitet inom vetenskap, teknik och innovation.
 - Engagemang för en regelbaserad ekonomi med öppna marknader, med rätt vis och jämlik hantering av immaterialrättigheter och underbyggd av demokratiska institutioner.

- Aktivt främjande av strategier för att förbättra allmänhetens ekonomiska och sociala välfärd.

Associering till programmet av vart och ett av de tredjeländer som avses i led c ska ske i enlighet med villkoren i ett särskilt avtal som omfattar tredjelandets deltagande i något unions- eller gemenskapsprogram, under förutsättning att avtalet

- säkerställer en rättvis balans vad gäller bidrag från och förmåner till det tredjeland som deltar i programmet,
 - fastställer villkoren för deltagande i programmet, inklusive beräkningen av finansiella bidrag till programmet och dess administrativa kostnader. Dessa bidrag ska utgöra inkomster avsatta för särskilda ändamål i enlighet med artikel 21.5 i budgetförordningen.
 - inte ger tredjelandet beslutsbefogenhet över programmet,
 - garanterar unionens rätt att säkerställa sund ekonomisk förvaltning och att skydda sina ekonomiska intressen.
2. Omfattningen av varje enskilt tredjelands associering till programmet ska beakta målet att driva på den ekonomiska tillväxten i unionen genom innovation. Därför kan delar av programmet vara uteslagna från associeringsavtal för vissa länder, med undantag för anslutningsländer, kandidatländer och potentiella kandidatländer.
 3. Associeringsavtalet ska i förekommande fall möjliggöra för juridiska personer som är etablerade i unionen att delta i motsvarande program i associerade länder i enlighet med de villkor som fastställs i associeringsavtalet.
 4. Villkoren för bestämning av det ekonomiska bidragets omfång ska garantera automatisk korrigering av eventuella betydande obalanser jämfört med det belopp som enheter som är etablerade i det associerade landet erhåller genom deltagande i programmet, med beaktande av kostnader för programmets förvaltning, genomförande och drift.

Artikel 6

Genomförande av och former för finansiering

1. Programmet ska genomföras genom direkt förvaltning i enlighet med budgetförordningen eller indirekt förvaltning med de finansieringsorgan som avses i artikel 61.1 c i budgetförordningen.
2. Programmet får tillhandahålla finansiering i alla former som anges i budgetförordningen, särskilt bidrag, priser och upphandling. Programmet kan också tillhandahålla finansiering i form av finansiella instrument inom ramen för blandfinansieringsinsatser.
3. De huvudsakliga typerna av åtgärder som ska användas inom ramen för programmet fastställs och definieras i bilaga II till Horisont Europa.
4. Programmet ska också stödja direkta åtgärder som vidtas av gemensamma forskningscentrumet.

Artikel 7

Europeiska partnerskap

1. Delar av programmet kan genomföras med hjälp av europeiska partnerskap.
2. Gemenskapens deltagande i europeiska partnerskap kan ske i någon av följande former:

- (a) Deltagande i partnerskap upprättade på grundval av samförståndsavtal eller avtalsarrangemang mellan kommissionen och offentliga eller privata parter; avtalen eller arrangemangen ska omfatta partnerskapets mål, berörda åtaganden från parternas sida om ekonomiska bidrag eller bidrag in natura, viktiga prestations- och effektindikatorer samt de forskningsprodukter som ska levereras. De omfattar identifiering av kompletterande forsknings- och innovationsverksamhet som genomförs av parterna och av programmet (samprogrammerade europeiska partnerskap);
 - (b) deltagande i och ekonomiskt bidrag till forsknings- och innovationsverksamhet grundat på parternas åtaganden i fråga om ekonomiska och in natura-bidrag samt integrering av deras berörda verksamhet genom en samfinansieringsåtgärd i programmet (samfinansierade ekonomiska partnerskap).
3. Europeiska partnerskap ska
- (a) inrättas där de på ett mer effektivt sätt kan uppnå programmets mål än gemenskapen ensam,
 - (b) efterleva principerna om europeiskt mervärde, öppenhet och insyn, resultat, hävstångseffekter, långsiktigt finansiellt engagemang från alla berörda parter, flexibilitet, samstämmighet och komplementaritet med unionens initiativ och lokala, regionala, nationella och internationella initiativ,
 - (c) vara tidsbegränsade och omfatta villkor för utfasning av den finansiering som kommer från programmet.
4. Bestämmelser och kriterier för urval, genomförande, övervakning, utvärdering och avveckling av partnerskapen finns i bilaga III till Horisont Europa.

Artikel 8

Öppen åtkomst och öppen vetenskap

Bestämmelserna om öppen åtkomst och öppen vetenskap som anges i Horisont Europa ska tillämpas i programmet.

Artikel 9

Stödberättigande åtgärder och regler för deltagande och spridning av forskningsresultat

1. Endast åtgärder som genomför de mål som avses i artikel 3 berättigar till finansiering.
2. Utan att det påverkar andra eller tredje styckena i denna artikel ska avdelning II om regler för deltagande i Horisont Europa vara tillämpliga på åtgärder som finansieras inom ramen för programmet. Hänvisningar till unionen och programmet i den förordningen ska anses som hänvisningar till gemenskapen och detta program där så är lämpligt. Hänvisningar till "säkerhetsbestämmelser" i den förordningen ska inbegripa medlemsstaternas försvarsintressen i den mening som avses i artikel 24 i Euratomfördraget.
3. Genom undantag från artikel 36.4 i Horisont Europa kan rätten att göra invändningar omfatta tilldelning av icke-exklusiva licenser.
4. Genom undantag från artikel 37.5 i Horisont Europa ska bidragsmottagare som fått bidrag från gemenskapen bevilja gemenskapens institutioner, finansieringsorgan eller det gemensamma företaget för iter och utveckling av fusionsenergi åtkomst till sina resultat för att utveckla, genomföra och övervaka gemenskapens politik och program eller skyldigheter som följer av internationellt samarbete med tredjeländer och internationella organisationer. Sådan rätt till åtkomst ska omfatta rätten att ge tredjeparter tillåtelse att använda resultaten i

offentlig upphandling, och rätten att underlicensiera, och ska vara begränsad till icke kommersiella och icke konkurrensutsatta användningar samt beviljas på royaltyfria grunder.

5. Den ömsesidiga försäkringsmekanism som inrättats genom Horisont Europaska täcka risken i samband med förfallna skulder som inte betalas in av bidragsmottagare till kommissionen eller finansieringsorganen i enlighet med denna förordning.

Artikel 10

Kumulativ, kompletterande och kombinerad finansiering

1. Programmet ska genomföras samstämmigt med unionens andra finansieringsprogram, för att uppnå programmets mål och ta itu med de utmaningar som är gemensamma för programmet och Horisont Europa, kan verksamheter som omfattar de mål som anges i programmet eller de som genomför Horisont Europa, eller både och, utnyttja gemenskapens ekonomiska bidrag. Programmet kan bidra finansiellt till Marie Skłodowska-Curie-åtgärderna (MSCA) i syfte att stödja verksamhet som är relevant för kärnforskning.
2. En åtgärd som har fått bidrag från något annat unionsprogram får också erhålla bidrag genom programmet, under förutsättning att bidragen inte täcker samma kostnader. Bestämmelserna för varje bidragande unionsprogram ska tillämpas för dess respektive bidrag till åtgärden. Den kumulativa finansieringen får inte överstiga de totala stödberättigande kostnaderna för åtgärden och stödet från de olika unionsprogrammen får beräknas proportionellt i enlighet med de dokument som anger villkoren för stödet.
3. Åtgärder som uppfyller följande kumulativa, jämförande villkor:
 - a) De har bedömts i en ansökningsomgång inom ramen för programmet.
 - b) De uppfyller minimikraven för kvalitet i den ansökningsomgången.
 - c) De får inte finansieras inom ramen för den ansökningsomgången på grund av budgetbegränsningar.

får erhålla stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska socialfonden+ eller Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, i enlighet med artikel [67].5 i förordning (EU) XX [förordningen om gemensamma bestämmelser] och artikel [8] i förordning (EU) XX [finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken], förutsatt att åtgärderna är förenliga med målen för programmet i fråga. Bestämmelserna för den fond som ger stöd ska tillämpas.

KAPITEL II

PROGRAMPLANERING, ÖVERVAKNING, UTVÄRDERING OCH KONTROLLER

Artikel 11

Arbetsprogram

1. Programmet ska genomföras med hjälp av arbetsprogram som avses i artikel 110 i budgetförordningen genom genomförandeakter i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 16.4. I tillämpliga fall ska det totala belopp som reserveras för blandfinansieringsinsatser fastställas i arbetsprogrammet.

2. Utöver kraven i artikel 110 i budgetförordningen ska följande ingå i arbetsprogrammen:
 - (a) Uppgifter om det belopp som avsatts för varje enskild åtgärd, och en vägledande tidsplan för genomförandet.
 - (b) För bidrag: prioriteringar, urvals- och tilldelningskriterier och de olika tilldelningskriteriernas relativa viktning, samt maximal finansieringssats för de sammanlagda stödberättigande kostnaderna.
 - (c) Eventuella ytterligare skyldigheter för bidragsmottagare, i enlighet med artiklarna 35 och 37 i Horisont Europa.
3. För det fleråriga arbetsprogrammet för gemensamma forskningscentrumets direkta åtgärder ska kommissionen begära ett yttrande från JRC:s styrelse i enlighet med beslut 96/282/Euratom.

Artikel 12

Övervakning och rapportering

1. Indikatorer för att rapportera om hur långt programmet kommit för att uppfylla målen i artikel 3 anges i bilaga II med användning av effektkedjor.
2. För att säkerställa en ändamålsenlig bedömning av programmets framsteg mot att uppnå sina mål ska kommissionen anta genomförandeakter för att vidareutveckla bestämmelserna om en ram för övervakning och utvärdering, inbegripet genom ändringar av bilaga II för att se över och komplettera effektkedjeindikatorerna när så krävs, och fastställa utgångsvärden och mål. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarandet i artikel 16.3.
3. Rapporteringssystemet ska säkerställa att uppgifter för övervakning av programmets genomförande och resultat samlas in ändamålsenligt, resurseffektivt och rättidigt. För detta ändamål ska proportionella rapporteringskrav ställas på mottagarna av gemenskapens medel och i förekommande fall på medlemsstaterna.

Artikel 13

Information, kommunikation, reklam, spridning och utnyttjande

1. Mottagarna av programfinansiering ska bekräfta ursprunget och säkerställa gemenskapsfinansieringens synlighet (i synnerhet när de främjar åtgärderna och resultaten av dessa) genom att tillhandahålla enhetlig, effektiv och proportionellt riktad information till olika målgrupper, däribland medierna och allmänheten.
2. Kommissionen ska vidta informations- och kommunikationsåtgärder avseende programmet och dess åtgärder och resultat. Medel som tilldelats programmet ska också bidra till den gemensamma kommunikationen av gemenskapens politiska prioriteringar, i den mån de har anknytning till de mål som avses i artikel 3.

3. Kommissionen ska även fastställa en strategi för spridning och utnyttjande av resultaten för att öka tillgängligheten och spridningen av programmets forsknings- och innovationsresultat och tillhörande kunskap, i syfte att skynda på exploatering och markandsinförande och att öka programmets genomslagskraft. Medel som tilldelats programmet ska också bidra till den gemensamma kommunikationen av gemenskapens politiska prioriteringar samt till åtgärder avseende information, kommunikation, publicitet, spridning och utnyttjande, i den mån de har anknytning till de mål som avses i artikel 3.

Artikel 14

Utvärdering

1. Utvärderingar ska utföras i god tid för att kunna användas i programmets beslutsprocess, eller för beslut om följande program eller andra initiativ som berör forskning och innovation.
2. En interimsvärdering av programmet ska utföras när tillräcklig information finns tillgänglig om genomförandet av programmet, dock senast tre år efter det att programmet började genomföras. Den ska omfatta en bedömning av de långsiktiga effekterna av Euratoms tidigare program och ska där så är lämpligt ligga till grund för en anpassning av programmets genomförande.
3. Vid slutet av programmets genomförande, dock senast fyra år efter slutet av den period som anges i artikel 1, ska en slututvärdering av programmet genomföras av kommissionen. Den ska omfatta en bedömning av tidigare programs långsiktiga effekter.
4. Kommissionen ska överlämna slutsatserna från dessa utvärderingar tillsammans med sina egna kommentarer till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén.

Artikel 15

Revision

1. Kontrollsystemet för programmet ska säkerställa en lämplig balans mellan förtroende och kontroll, och beakta administrativa och andra kostnader för kontroller på alla nivåer, särskilt för bidragsmottagarna.
2. Åtgärder som får gemensam finansiering från olika unionsprogram ska granskas endast en gång, varvid alla berörda program och deras respektive tillämpliga bestämmelser ska beaktas.
3. Kommissionen eller finansieringsorganet får tillämpa kombinerade systemkontroller på stödmottagarnivå. Sådana kombinerade kontroller ska vara frivillig för vissa typer av bidragsmottagare och ska bestå av en system- och förfaranderevision, som kompletteras med en revision av transaktioner, och som utförts av en oberoende revisor som är kvalificerad att utföra lagstadgad revision av räkenskaper i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG. De får användas av kommissionen eller finansieringsorganet för att fastställa en övergripande försäkran om en sund ekonomisk förvaltning av utgifter och för omprövning av efterhandsrevisioner och revisionsintyg om räkenskaper.
4. I enlighet med artikel 127 i budgetförordningen får kommissionen eller finansieringsorganet förlita sig på revisioner av användningen av gemenskapens bidrag som utförs av andra personer eller enheter, inbegripet andra än de som agerar på uppdrag av unionens institutioner eller organ.
5. Revisioner kan genomföras upp till två år efter utbetalningen av återstoden.

Artikel 16

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. Kommittén ska sammanträda i två olika konstellationer, som ska behandla fissionsrelaterade respektive fusionsrelaterade aspekter av programmet.
3. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 4 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.
4. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.
5. Om kommitténs yttrande ska inhämtas genom skriftligt förfarande, ska det förfarandet avslutas utan resultat om kommitténs ordförande, inom tidsfristen för att avge yttrandet, så beslutar eller en enkel majoritet av kommittéledamöterna så begär.
6. Kommissionen ska regelbundet informera kommittén om hur genomförandet av programmet fortlöper i stort och i tid tillhandahålla upplysningar om alla åtgärder som föreslås eller finansieras inom detta program.

Artikel 17

Skydd av unionens ekonomiska intressen.

1. Kommissionen eller dess företrädare och revisionsrätten ska, i fråga om samtliga stödmottagare, entreprenörer och underleverantörer som har mottagit medel från unionen inom ramen för denna förordning, ha befogenhet att göra revisioner eller, när det gäller internationella organisationer, kontroller i enlighet med avtal som ingåtts med dessa aktörer och på grundval av dokument och kontroller på platsen.
2. Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) får, i enlighet med bestämmelserna och förfarandena i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 och rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96, utföra administrativa utredningar, inklusive kontroller och inspektioner på platsen, i syfte att fastställa om det har förekommit bedrägeri, korruption eller annan olaglig verksamhet som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen i samband med unionsfinansiering eller budgetgarantier inom ramen för denna förordning.
3. I enlighet med avtal om ömsesidig rättslig hjälp kan det också krävas att tredjeländers behöriga myndigheter och internationella organisationer samarbetar med Europeiska åklagarmyndigheten, när denna utreder brott som ingår i dess behörighet i enlighet med förordning (EU) 2017/1939.
4. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 1 och 2 ska sådana samarbetsavtal med tredjeländer och internationella organisationer, kontrakt, bidragsöverenskommelser, andra rättsliga åtaganden samt avtal om inrättande av en budgetgaranti som följer av genomförandet av denna förordning innehålla bestämmelser som uttryckligen ger kommissionen, revisionsrätten och Olaf befogenhet att utföra sådana revisioner och kontroller och inspektioner på platsen enligt sina respektive behörigheter. Detta ska innebära bestämmelser som säkerställer att tredje parter som är involverade i förvaltningen av medel från unionen eller i en finansieringstransaktion som helt eller delvis stöds av en budgetgaranti beviljar likvärdiga rättigheter.

KAPITEL III

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 18

Upphävande

Förordning [nr ... om Euratomprogrammet 2019–2020] ska upphöra att gälla med verkan den 1 januari 2021.

Artikel 19

Övergångsbestämmelser

1. Denna förordning ska inte påverka fortsatt genomförande eller ändringar av de berörda åtgärderna enligt [Euratomprogrammet 2019-2020], som ska fortsätta att tillämpas för åtgärderna fram till dess att de avslutas.
2. Vid behov ska återstående uppgifter för den kommitté som inrättades genom förordning [Euratomprogrammet 2019–2020] genomföras av den kommitté som avses i artikel 16.
3. Finansieringsramen för programmet får också omfatta de utgifter för tekniskt och administrativt stöd som är nödvändiga för övergången mellan programmet och de åtgärder som antagits inom ramen för föregångaren, [Euratomprogrammet 2019-2020].
4. Återflöden från finansieringsinstrument som inrättats genom förordning [Euratomprogrammet 2019-2020] får investeras i programmet InvestEU som inrättats genom förordning XX¹³.

Artikel 20

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande

¹³

FINANSIERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

- 1.1. Förslagets eller initiativets titel
- 1.2. Berörda politikområden (*programkluster*)
- 1.3. Typ av förslag eller initiativ
- 1.4. Grunder för förslaget eller initiativet
- 1.5. Varaktighet och budgetkonsekvenser
- 1.6. Planerad metod för genomförandet

2. FÖRVALTNING

- 2.1. Regler om uppföljning och rapportering
- 2.2. Förvaltnings- och kontrollsystem
- 2.3. Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter

3. BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER AV FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

- 3.1. Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och budgetrubriker i den årliga budgetens utgiftsdel
- 3.2. Beräknad inverkan på utgifterna
 - 3.2.1. *Sammanfattning av den beräknade inverkan på utgifterna*
 - 3.2.2. *Beräknad inverkan på anslag av administrativ natur*
 - 3.2.3. *Bidrag från tredje part*
- 3.3. Beräknad inverkan på inkomsterna

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

1.1. Förslagets eller initiativets titel

Rådets förordning om Europeiska atomenergigemenskapens forsknings- och utbildningsprogram för perioden 2021-2025 som kompletterar Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation och upphäver rådets förordning om Europeiska atomenergigemenskapens forsknings- och utbildningsprogram (2019–2020) som kompletterar Horisont 2020 – ramprogrammet för forskning och innovation.

1.2. Berörda politikområden (*programkluster*)

01.03 Euratoms forsknings- och utbildningsprogram

1.3. Förslaget eller initiativet avser

☒ en ny åtgärd

☐ en ny åtgärd som bygger på ett pilotprojekt eller en förberedande åtgärd¹

☐ en förlängning av en befintlig åtgärd

☐ en sammanslagning eller omdirigering av en eller flera åtgärder mot en annan/en ny åtgärd

1.4. Grunder för förslaget eller initiativet

1.4.1. *Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet*

Användningen av kärnenergi för kärnkraft och andra tillämpningar kräver en kontinuerlig insats för att minska trygghets- och säkerhetsriskerna och stödja utvecklingen av säker kärnteknik och optimal strålskydd. Det ökande antalet tillämpningar av joniserande strålning kräver skydd av människor och miljö från onödig exponering för strålning. Joniserande strålning används varje dag i Europa på en rad områden, såsom hälsa, industri och forskning, och medför stora fördelar för den europeiska allmänheten och ekonomin. Offentlig och privat forskning i medlemsstaterna kan i hög grad bidra till dessa fördelar, och Euratoms uppgift är att komplettera nationella insatser med ett gemenskapsbaserat forsknings- och utbildningsprogram.

Euratom-finansierad forskning ska hjälpa medlemsstaterna och näringslivet med att uppfylla kraven i Euratomfördraget och i en rad direktiv:

- Rådets direktiv 2014/87/Euratom av den 8 juli 2014 om ändring av direktiv 2009/71/Euratom om upprättande av ett gemenskapsramverk för kärnsäkerhet vid kärntekniska anläggningar, där det införs ett övergripande, EU-täckande säkerhetsmål för att förhindra olyckor och radioaktiva utsläpp utanför en kärnteknisk anläggning. Detta direktiv understryker behovet för medlemsstaterna att använda forskningsresultat i dess genomförande och skapar ett system med expertgranskning.

¹ I den mening som avses i artikel 58.2 a eller b i budgetförordningen.

- Rådets direktiv 2011/70/Euratom av den 19 juli 2011 om inrättande av ett gemenskapsramverk för ansvarfull och säker hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall.
- Rådets direktiv 2013/59/Euratom om fastställande av grundläggande säkerhetsnormer för skydd mot de faror som uppstår till följd av exponering för joniserande strålning.
- Bestämmelserna i Euratoms kärnämneskontroll som fastställs i kapitel 7 i Euratomfördraget och bestämmelser med anknytning till deras tillämpning.

Det föreslagna programmet kommer att genomföras från och med 2021, i fem år, i enlighet med artikel 7 i Euratomfördraget, med en möjlighet till förlängning med 2 år fram till 2027 i linje med löptiderna för Horisont Europa och den fleråriga budgetramen.

Det föreslagna programmet kommer att fortföra de viktigaste forskningsverksamheterna i det pågående Euratomprogrammet (strålskydd, kärnsäkerhet, avfallshantering, strålskydd och fusionsenergi), samtidigt som det lägger ökad tonvikt på andra tillämpningar av joniserande strålning än kärnkraft samt på avveckling.

1.4.2. *Mervärdet av en åtgärd på unionsnivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med "mervärdet av en åtgärd på unionsnivå" i denna punkt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.*

Programmets främsta europeiska mervärde är att det mobiliserar en större mängd spetskompetens, expertis och tvärvetenskapligt kunnande inom fissions- och fusionsforskningen än vad som är möjligt i enskilda medlemsstater. Kärnteknik och teknik för joniserande strålning kommer även fortsättningsvis att spela en viktig roll i vardagen för människor i EU, oavsett om det gäller energi och trygg energiförsörjning eller användning av strålning och radionuklider i medicinska och industriella tillämpningar. En säker och trygg användning av sådan teknik är av yttersta vikt, och forskningsprogrammen bidrar till att bibehålla den högsta säkerhets- och skyddsnivån på området. Programmet inriktas också på utveckling av fusionsenergi, som är en potentiellt ousinlig och klimativänlig energikälla.

En EU-strategi för kärnsäkerhet, hantering av radioaktivt avfall och strålskydd är viktig för att säkerställa högsta standarder för skydd av allmänheten och miljön i och utanför Europa. Programmet möjliggör också en mer övergripande samordning av utbildningen i hela Europa, användning av infrastruktur för forskning och internationellt samarbete. Detta gynnar särskilt mindre medlemsstater, som kan dra nytta av de stordriftsfördelar som följer av att resurser sammanförs på europeisk nivå. Via det gemensamma forskningscentrumet (JRC) tillhandahåller programmet även viktig och oberoende vetenskaplig rådgivning till stöd för genomförandet av EU:s politik för kärnsäkerhet, hantering av radioaktivt avfall, strålskydd, fysiskt skydd, kärnämneskontroll och icke-spridning. Med sin unika infrastruktur och sina laboratorier spelar JRC en avgörande roll i forsknings- och utbildningsinsatser på kärnenergiområdet i Europa. Den europeiska industrins medverkan i fusionsforskningen främjar innovation, t.ex. genom utveckling av högteknologiska avknopningsprodukter i andra sektorer som medicin och luftfart.

1.4.3. Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder

I enlighet med artikel 22 i förordning (Euratom) nr 1314/2013 gjorde kommissionen år 2017 en interimsutvärdering av Euratomprogrammet 2014–2018. Dess rapport (COM(2017) 697) innehåller en strategisk översikt över utvärderingsprocessen samt dess svar på rekommendationerna i de oberoende expertgrupperna. I de åtföljande arbetsdokumenten från kommissionens avdelningar (SWD(2017)426 och 427) tillhandahålls mer information om utvärderingen med avseende på relevans, effektivitet, ändamålsenlighet och europeiskt mervärde. Huvudbudskapen från utvärderingen är följande: Vi bör

- fortsätta att stödja forskning inriktad på kärnsäkerhet, kärnämneskontroll, fysiskt skydd, avfallshantering, strålskydd och utveckling av fusionsenergi,
- tillsammans med bidragsmottagarna ytterligare förbättra organisationen och förvaltningen av de gemensamma europeiska programmen på kärnenergiområdet,
- fortföra och förstärka Euratoms utbildnings- och fortbildningsåtgärder för att utveckla kompetens som kan ligga till grund för alla aspekter av kärnsäkerhet, fysiskt skydd och strålskydd,
- ytterligare utnyttja synergier mellan Euratomprogrammet och andra tematiska områden inom EU:s ramprogram för att hantera sektorsövergripande aspekter såsom medicinska tillämpningar av strålning, klimatförändringar, säkerhet och olycksberedskap samt kärnvetenskapens bidrag,
- ytterligare utnyttja synergier mellan direkta och indirekta åtgärder.

1.4.4. Förenlighet med andra lämpliga instrument och eventuella synergieffekter

Euratomprogrammet kompletterar och skapar synergieffekter med Horisont Europas forsknings- och innovationsprogram på sådana områden som hälsa (joniserande strålning för medicinska tillämpningar), säkerhet, energi och utbildning. Euratoms program för fusionsforskning kommer att genomföras i full komplementaritet och samordning med den verksamhet som bedrivs inom ramen för Iter. Genom programmet kommer medlemsstaternas program som gäller fusion, strålskydd och hantering av radioaktivt avfall att fortsätta att anpassas till varandra genom genomförandet av gemensamma europeiska program. Det förväntas dessutom synergieffekter med programmen för avveckling av kärntekniska anläggningar när det t.ex. gäller teknikutveckling och tekniktest, utbildning och utbyte av bästa praxis.

Programmet ligger i linje med unionens alla relevanta politikområden med anknytning till forskning och innovation i allmänhet och kärnenergi och relaterade säkerhetsaspekter i synnerhet. Det stöder därmed genomförandet av:

- Rådets direktiv 2009/71/Euratom om upprättande av ett gemenskapsramverk för kärnsäkerhet vid kärntekniska anläggningar, ändrat genom rådets direktiv 2014/87/Euratom.
- Rådets direktiv 2011/70/Euratom av den 19 juli 2011 om inrättande av ett gemenskapsramverk för ansvarsfull och säker hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall.
- Rådets direktiv 2013/59/Euratom om fastställande av grundläggande säkerhetsnormer för skydd mot de faror som uppstår till följd av exponering för joniserande strålning.

- Kapitel 7 i Euratomfördraget som rör EU:s system för kärnämneskontroll.

1.5. Varaktighet och budgetkonsekvenser

X begränsad varaktighet

- **X** verkan från och med den 1/1/2021 till och med den 31/12/2025
- **X** budgetkonsekvenser från och med 2021 till och med 2025 för åtagandebemyndiganden och från och med 2021 till och med 2031 för betalningsbemyndiganden.

☐ obegränsad varaktighet

- Efter en inledande period ÅÅÅÅ–ÅÅÅÅ,

beräknas genomförandetakten nå en stabil nivå.

1.6. Planerad metod för genomförandet²

X Direkt förvaltning som sköts av kommissionen

- **X** av dess avdelningar, vilket också inbegriper personalen vid unionens delegationer;
- ☐ av genomförandeorgan

☐ **Delad förvaltning** med medlemsstaterna

☐ **Indirekt förvaltning** genom att uppgifter som ingår i budgetgenomförandet anförtros

- ☐ tredjeländer eller organ som de har utsett
- ☐ internationella organisationer och organ kopplade till dem (ange vilka)
- ☐ EIB och Europeiska investeringsfonden
- ☐ organ som avses i artiklarna 70 och 71 i budgetförordningen
- ☐ offentligrättsliga organ
- ☐ privaträttsliga organ som anförtrotts uppgifter som faller inom offentlig förvaltning och som lämnat tillräckliga ekonomiska garantier
- ☐ organ som omfattas av privaträtten i en medlemsstat, som anförtrotts genomförandet av ett offentlig-privat partnerskap och som lämnat tillräckliga ekonomiska garantier
- ☐ personer som anförtrotts ansvaret för genomförandet av särskilda åtgärder inom Gusp som följer av avdelning V i fördraget om Europeiska unionen och som anges i den relevanta grundläggande rättsakten
- *Vid fler än en metod, ange kompletterande uppgifter under "Anmärkningar".*

Anmärkningar

Programmet kommer att genomföras direkt av kommissionens avdelningar. Om så anses lämpligt får kommissionen emellertid besluta att delegera genomförandet av vissa delar av programmet till medlemsstater, personer eller företag, eller till tredjeländer, internationella organisationer eller tredjelandsmedborgare, i enlighet med artikel 10 i Euratomfördraget.

²

Närmare förklaringar av de olika metoderna för genomförande med hänvisningar till respektive bestämmelser i budgetförordningen återfinns på BudgWeb:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. FÖRVALTNING

2.1. Regler om uppföljning och rapportering

Ange intervall och andra villkor för sådana åtgärder:

Indikatorer på kort, medellång och lång sikt har fastställts utifrån en rad effektkedjor. Rapporteringsbestämmelser för deltagare har utformats mot bakgrund av dessa indikatorer, men också med uttrycklig avsikt att begränsa den administrativa bördan för deltagare. Överallt där det är möjligt kommer uppgifter att samlas in från öppna källor.

Alla uppgifter om förvaltningsförfaranden (ansökningar, andel framgångsrika ansökningar, hur lång tid det tar innan stödet tilldelas, typ av bidragsmottagare osv.) kommer att samlas in och lagras, och tillhandahållas i realtid via ett särskilt system för datalagring. I dag fungerar referenssystemet Corda väl och är tillgängligt för medlemsstater och andra berörda organ.

Rapporter med information om förvaltningsförfaranden kommer att tas fram (från första året), och, så småningom, om produkter och resultat. En interimsvärdering och en slututvärdering planeras.

JRC:s direkta åtgärder utvärderas dessutom internt genom en årlig intern utvärdering, och externt genom kollegial granskning som utförs av ett antal ledande experter som väljs ut i samråd med JRC:s styrelse.

2.2. Förvaltnings- och kontrollsystem

2.2.1. *Motivering av den genomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås*

Euratomprogrammet kommer att genomföras genom direkt förvaltning. Kommissionen får emellertid, om det anses lämpligt och effektivt, besluta att genomföra Euratomverksamhet genom delad eller indirekt förvaltning.

Kontrollstrategin ska bygga på följande:

- Förfaranden för att välja ut de bästa projekten och omvandla dem till rättsliga instrument.
- Projektledning och avtalshantering under hela löptiden för samtliga projekt.
- Förhandskontroller av 100 % av alla ansökningar om utbetalning.
- Intyg om den ekonomiska redovisningen över ett visst tröskelvärde.
- Efterhandsrevisioner av ett urval av ansökningarna om utbetalning.
- Vetenskaplig utvärdering av projektresultat.

De första resultaten av revisioner av Horisont 2020 (inbegripet Euratomprogrammet) tyder på att felfrekvensen har hållit sig väl inom det förväntade intervallet (se avsnitt 2.2.2). Detta visar att de redan införda förenklingsåtgärderna varit effektiva, även om de kan utvecklas ytterligare.

2.2.2. *Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna*

Den grundläggande finansieringsmodellen har hittills varit ersättning av stödberättigande kostnader. Som Europeiska revisionsrätten ständigt har framhållit,

senast i årsrapporten för 2016, är den största risken när det gäller transaktionernas korrekthet att bidragsmottagarna redovisar icke stödberättigande kostnader som varken upptäcks eller korrigeras före [ersättningen]. Denna risk är särskilt hög när det gäller sjunde ramprogrammet för forskning [och, analogt, Euratomprogrammet], som har komplexa stödregler som ofta misstolkas av bidragsmottagare (särskilt av dem som är mindre bekanta med reglerna, såsom små och medelstora företag, företagångsdeltagare och enheter utanför EU).

Domstolen erkände värdet av de förenklingar som införts i Horisont 2020 [och därmed även i Euratomprogrammet 2014–2018]. Den rekommenderar dock i sin årsrapport för räkenskapsåret 2016 en mer omfattande användning av förenklade kostnadsalternativ. Sådana förenklade kostnadsalternativ används redan inom vissa delar av programmet, eller för vissa typer av utgifter.

För bidrag var den preliminära representativa felprocenten under sjunde ramprogrammet (inklusive Euratom) 5 %, med en kvarstående felfrekvens på omkring 3 %, efter att hänsyn tagits till alla återkrav och korrigeringar som har genomförts eller kommer att genomföras. Felfrekvenserna var emellertid lägre i de delar av programmet där det var möjligt att använda förenklade kostnadsalternativ i större utsträckning och/eller där det rörde sig om en liten och stabil grupp av bidragsmottagare.

De första resultaten av Horisont 2020 (inbegripet Euratomprogrammet) tyder på en representativ felfrekvens på omkring 3 %, med en kvarstående felfrekvens på mindre än 2,5 %. Observera dock att detta är en tidig skattning som bör användas med försiktighet; den kan sannolikt öka, eventuellt till 3–4 % (den felnivå som kommissionen förutsett för projektförslag inom Horisont 2020 och Euratom 2014–2018 var 3,5 %, även om detta inte beaktade en rad olika ytterligare komplikationer under lagstiftningsprocessen). Den kvarstående felprocenten bör förbli under 3 %, men det är för tidigt att säga om man kommer att komma ned till 2 %.

Vissa fel uppstår på grund av att bidragsmottagarna inte har förstått reglerna. Dessa fel kan hanteras genom förenkling, även om en viss grad av komplexitet alltid kommer att kvarstå. Andra fel uppstår på grund av att bidragsmottagarna inte följer reglerna. Detta rör endast ett fåtal fall, men de kan inte lösas genom förenkling av de nuvarande reglerna.

En analys av felfrekvensen³³ har utförts för Horisont 2020 (inbegripet Euratomprogrammet), och de revisioner som hittills genomförts visar att

- Omkring 63 % av felen utgörs av fel i debiteringen för personalkostnader. Problem som regelbundet förekommer är felaktig beräkning av produktiva timmar, oriktiga taxor eller felaktigt antal arbetstimmar som debiteras.
- Omkring 22 % av felen berör övriga direkta kostnader (ej personal). Det mest återkommande fel som identifierats är avsaknaden av en direkt kostnadsmätning.
- Omkring 6 % av felen avser kostnader för underentreprenad, 4 % avser resekostnader och 5 % andra kategorier. Observera att indirekta kostnader, 28 % av felen i sjunde ramprogrammet (inklusive Euratom), har minskat till nästan noll tack vare införandet av schablonbelopp för indirekta kostnader.

³³

Procent av värdet i euro mot alla justeringar i direkta kostnader till förmån för EU:s budget

De fel som konstaterats vid revisioner av Horisont 2020 och Euratomprogrammet visar att en del skulle kunna undvikas genom förenklingar och mindre formell tillämpning av reglerna. Vissa förändringar har redan gjorts i Horisont 2020 och Euratom (nya regler för internfakturering och ytterligare ersättning, till exempel) och fler kommer att göras när så är möjligt i Horisont Europa och Euratomprogrammet 2021–2025. Sådana förändringar kommer dock nu att få begränsad effekt på felprocenten, och i regel endast leda till undvikande av små fel.

En mer utbredd användning av förenklade kostnadsalternativ såsom schablonbelopp och enhetskostnader, liksom en fortsatt förenkling av reglerna, kommer att bidra till en sänkning av den framtida felprocenten, som uppskattas till 3–4 % av ett representativt urval. Det underliggande problemet med fel i en finansieringsmetod som bygger på ersättning av stödberättigande kostnader kvarstår emellertid. I ett sådant system kan den representativa felfrekvensen eventuellt minskas till 2,5–3,5 %, med en kvarstående felnivå efter korrigeringar, på ca. 2 % (men inte nödvändigtvis lägre).

För Horisont 2020 infördes schablonbelopp för finansiering av småföretagsordningen i fas 1. Detta möjliggör en betalning på 50 000 euro vid leverans av tillfredsställande vetenskapliga resultat. Ingen ytterligare motivering krävs för sådana utbetalningar, alltså inga fakturor, tidrapporter eller betalningsbevis. Finansiella fel förekommer inte längre.

Finansiering med ett standardbelopp föreslogs för Horisont 2020, men ansågs olämpligt eller förhastat. Nu inför kommissionen emellertid pilotprojekt på grundval av finansiering med ett standardbelopp i arbetsprogrammet för Horisont 2020 för 2018. Samtidigt har kommissionen vidtagit en rad åtgärder för att dämpa berörda parter farhågor i samband med denna form av finansiering.

Pilotprojektet måste utvärderas, bland annat för att se om det uppfyller programmets alla mål (och inte leder till en lägre felfrekvens). Men det är uppenbart att en mer omfattande användning av finansiering med schablonbelopp skulle minska felprocenten. Emellertid skulle riskerna flyttas till andra delar av systemet för intern kontroll – utvärdering kommer att bli allt viktigare, liksom bedömning av resultat.

Programförslaget för Euratom ger kommissionen möjlighet att använda en finansieringsmodell med en klumpsumma, och kommissionen avser att använda denna finansieringsmodell i större utsträckning. Det är dock för tidigt att säga i vilken omfattning den kan användas. Den kommer att bero på resultaten av de pilotprojekt som pågår för närvarande.

Antalet berörda transaktioner innebär att en hög nivå av systematisk förhandskontroll skulle bli mycket kostsam. Den nuvarande kontrollstrategin bygger därför på riskbaserade förhands- och efterhandskontroller för att bedöma felnivån och att spåra och återkräva felaktiga belopp. Eftersom felprocenten har legat inom det fastställda intervallet bedöms denna kontrollstrategi vara effektiv. Vidareutveckling av vissa delar ingår, till exempel införandet av system och förfaranden för revision, men radikala förändringar föreslås inte.

2.2.3. *Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande)*

De beräknade kostnaderna för kontrollsyste- met (bedömning, urval, projektförvaltning, förhands- och efterhandskontroll) ligger i intervallet 3-4 % för

alla kommissionens tjänster som har ansvar för genomförandet av de tidigare ramprogrammen för 2017 (inbegripet kostnader för förvaltningen av sjunde ramprogrammet och Horisont 2020). Detta anses vara en rimlig kostnad i ljuset av de insatser som krävs för att se till att målen uppnås och av antalet transaktioner.

Den förväntade risken för fel vid utbetalning av bidrag med en finansieringsmodell som bygger på ersättning av stödberättigande kostnader uppgår till 2,5–3,5 %. Risken för fel vid avslutandet (efter genomförande av kontroller och korrigeringar) är omkring 2 % (men inte nödvändigtvis lägre). Den förväntade risken för fel för bidrag med en finansieringsmodell som bygger på standardbelopp är nära 0 % (vid utbetalning och vid avslutande). Den sammanlagda förväntade felfrekvensen beror på balansen mellan de båda finansieringsmetoderna (ersättning av stödberättigande kostnader och schablonbelopp). Kommissionen har för avsikt att tillämpa finansieringsmodellen med schablonbelopp där så är lämpligt. Den viktigaste drivkraften för finansiering med klumpsummor kommer inte att vara den minskade felandelen, utan förverkligandet av alla målen i programmet. Detta scenario baseras på antagandet att förenklingsåtgärderna inte kommer att ändras i något väsentligt avseende under beslutsprocessen.

Obs! Detta avsnitt rör bara förfarandet för förvaltning av bidrag; för administrativa utgifter och driftsutgifter som uppstår i samband med förfaranden för offentlig upphandling förväntas felrisken vid utbetalning och avslutande att ligga under 2 %.

2.3. Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter

Beskriv förebyggande åtgärder (befintliga eller planerade), t.ex. från strategi för bedrägeribekämpning.

De avdelningar inom kommissionen som ansvarar för genomförandet av Euratomprogrammet är fast beslutna att bekämpa bedrägerier på alla stadier av förfarandet för förvaltning av bidrag. De har utvecklat och genomför strategier för bedrägeribekämpning, inbegripet en ökad användning av underrättelseverksamhet, särskilt med hjälp av avancerade it-verktyg samt utbildning och information till anställda. Dessa insatser kommer att fortsätta. De föreslagna åtgärderna bör generellt ha en positiv inverkan på kampen mot bedrägerier, särskilt med avseende på den större tonvikten på riskbaserad revision och förstärkt vetenskaplig utvärdering och kontroll.

Den nuvarande strategin för bedrägeribekämpning inom kommissionens avdelningar med ansvar för genomförande av tidigare Euratomprogram, samt de bedrägeribekämpningsstrategier som rör andra utgifter, kommer att uppdateras efter översynen av kommissionens strategi för bedrägeribekämpning under 2018. Detta kommer också att täcka risker med anknytning till finansiering med klumpsummor, som har olika risker som måste beaktas.

Det bör understrykas att väldigt få bedrägerier har uppdagats i förhållande till de totala utgifterna, men de generaldirektorat som ansvarar för genomförandet av forskningsbudgeten är ändå fast beslutna att bekämpa dem.

Lagstiftningen kommer att säkerställa att revisioner och kontroller på plats kan utföras av kommissionens avdelningar, inklusive Olaf, med hjälp av de standardbestämmelser som Olaf har rekommenderat.

3. BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER AV FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

3.1. Rubrik i den fleråriga budgetramen och föreslagna nya budgetrubriker i den årliga budgetens utgiftsdel

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Budgetrubrik	Typ av anslag	Bidrag			
	1. Inre marknaden, innovation och digitalisering	Diff./Icke-diff. ³⁴	från Efta-länder ³⁵	från kandidatländer ³⁶	från tredjeländer	i den mening som avses i artikel [21.2 b] i budgetförordningen
H1	01.010301 Utgifter för tjänstemän och tillfälligt anställda som genomför forsknings- och innovationsprogram – Euratomprogrammet	Icke-diff.	NEJ	JA	JA	NEJ
	01.010302 Extern personal som genomför forsknings- och innovationsprogram – Euratomprogrammet					
	01.010303 Andra administrativa utgifter för forsknings- och innovationsprogram – Euratomprogrammet					
	01.030100 Fusionsforskning och utveckling	Diff.				
	01.030201 Kärnklyvning, kärnsäkerhet och strålskydd					
01.030202 Direkta åtgärder som genomförs av Gemensamma forskningscentrumet						

³⁴ Diff. = differentierade anslag / Icke-diff. = icke-differentierade anslag.

³⁵ Efta: Europeiska frihandelssammanslutningen.

³⁶ Kandidatländer och i förekommande fall potentiella kandidatländer i västra Balkan.

3.2. Beräknad inverkan på utgifterna

3.2.1. Sammanfattning av den beräknade inverkan på utgifterna

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Rubrik i den fleråriga budgetramen	1	Inre marknaden, innovation och digitalisering
------------------------------------	---	---

			2021	2022	2023	2024	2025	Efter 2025	TOTALT
Driftsanslag (uppdelade enligt de budgetrubriker som förtecknas under 3.1)	Åtaganden	(1)	202 364	205 998	210 531	214 085	219 475		1 052 453
	Betalningar	(2)	4 171	174 120	180 924	196 838	202 306	294 094	1 052 453
01 03 01 Fusionsforskning och utveckling	Åtaganden	(1a)	130 964	133 300	136 249	138 523	142 054		681 089
	Betalningar	(2a)		125 000	128 000	132 000	135 000	161 089	681 089
01 03 02 01 Kärnklyvning, kärnsäkerhet och strålskydd	Åtaganden	(1b)	59 815	60 882	62 229	63 268	64 881		311 074
	Betalningar	(2b)		40 000	42 000	53 000	55 000	121 074	311 074
01 03 02 02 Direkta åtgärder som genomförs av Gemensamma forskningscentrumet (JRC)	Åtaganden	(1c)	11 585	11 817	12 053	12 294	12 541		60 290
	Betalningar	(2c)	4 171	9 120	10 924	11 838	12 306	11 931	60 290
Anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för programmet ³⁷	Åtaganden = Betalningar	(3)	119 636	122 002	124 469	126 915	129 525		622 547
TOTALA anslag för ramanslagen för programmet	Åtaganden	=1+3	322 000	328 000	335 000	341 000	349 000		1 675 000
	Betalningar	=2+3	123 807	296 122	305 393	323 753	331 831	294 094	1 675 000

³⁷ Detta avser tekniskt eller administrativt stöd för genomförandet av vissa av Europeiska EU:s program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder.

Rubrik i den fleråriga budgetramen	7	”Administrativa utgifter”
---	----------	----------------------------------

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

		2021	2022	2023	2024	2025	<i>Efter 2025</i>	TOTALT
Personalresurser								
Övriga administrativa utgifter								
TOTALA anslag för RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	(summa åtaganden = summa betalningar)							

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

		2021	2022	2023	2024	2025	<i>Efter 2025</i>	TOTALT
TOTALA anslag samtliga RUBRIKER i den fleråriga budgetramen	Åtaganden	322 000	328 000	335 000	341 000	349 000		1 675 000
	Betalningar	123 807	296 121	305 393	323 753	331 831	294 094	1 675 000

3.2.2. Sammanfattning av den beräknade inverkan på anslag av administrativ natur

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att anslag av administrativ natur tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att anslag av administrativ natur tas i anspråk enligt följande:

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

År	2021	2022	2023	2024	2025	TOTALT
----	------	------	------	------	------	--------

RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen						
Personalresurser						
Övriga administrativa utgifter						
Delsumma RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen						

Utanför RUBRIK 7³⁸ i den fleråriga budgetramen						
Personalresurser ³⁹	79 863	81 550	83 274	85 034	86 833	416 554
Övriga utgifter av administrativ natur ⁴⁰	39 773	40 452	41 195	41 881	42 692	205 993
Delsumma utanför RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	119 636	122 002	124 469	126 915	129 525	622 547

TOTALT	119 636	122 002	124 469	126 915	129 525	622 547
---------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

De administrativa anslagen ska täckas med anslag som redan har avdelats för att förvalta åtgärden i fråga, och/eller som har omfördelats, om så krävs kompletterade med ytterligare anslag som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

³⁸ Detta avser tekniskt eller administrativt stöd för genomförandet av vissa av Europeiska EU:s program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder.

³⁹ Dessa siffror omfattar endast bemyndigad personal på plats under 2020 i generaldirektorat, och inbegriper inte den ytterligare personal som avlönas genom bidrag av blivande associerade länder eller personal som behövs i fall kommissionen beslutar, i förekommande fall, att delegera genomförandet av vissa delar av programmet, i enlighet med artikel 10 i Euratomfördraget.

⁴⁰ Dessa siffror motsvarar de beräknade maximala administrativa utgifter som krävs för genomförandet av den rättsliga grunden.

3.2.2.1. Beräknat personalbehov

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att personalresurser tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att personalresurser tas i anspråk enligt följande:

Beräkningarna ska anges i heltidsekvivalenter

År	2021	2022	2023	2024	2025
Tjänster som tas upp i tjänsteförteckningen (tjänstemän och tillfälligt anställda)					
Vid huvudkontoret eller vid kommissionens kontor i medlemsstaterna					
Vid delegationer					
För forskning	556	556	556	556	556
Extern personal (i heltidsekvivalenter) – kontraktsanställda, lokalanställda, nationella experter, personal från bemanningsföretag och unga experter som tjänstgör vid delegationerna					
Som finansieras genom RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	- vid huvudkontoret				
	- vid delegationer				
Som finansieras genom ramanslagen för ⁴¹ programmet	- vid huvudkontoret				
	- vid delegationer				
För forskning	185	185	185	185	185
Annan (ange)					
TOTALT	741	741	741	741	741

Dessa siffror omfattar endast bemyndigad personal på plats under 2020 i generaldirektorat, och inbegriper inte den ytterligare personal som avlönas genom bidrag av blivande associerade länder eller personal som behövs i fall kommissionen beslutar, i förekommande fall, att delegera genomförandet av vissa delar av programmet, i enlighet med artikel 10 i Euratomfördraget.

Personalbehoven ska täckas med personal inom det generaldirektorat som redan har avdelats för att förvalta åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av personal inom generaldirektoratet, om så krävs kompletterad med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

Beskrivning av arbetsuppgifter:

Tjänstemän och tillfälligt anställda	Uppgifter som härrör från förvaltning och genomförande av programmet för forskning och utbildning på kärnenergiområdet, särskilt sådana som rör hanteringen av kärnavfall, kärnsäkerhet och kärnämneskontroll, fysiskt skydd och kärnfusion.
Extern personal	

⁴¹

Särskilt tak för finansiering av extern personal genom driftsanslag (tidigare s.k. BA-poster).

3.2.3. Bidrag från tredje part

Förslaget/initiativet:

- ☐ innehåller inga bestämmelser om samfinansiering från tredje parter
- ☒ innehåller bestämmelser om samfinansiering från tredje parter enligt följande uppskattning:

Anslag i miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

År	2021	2022	2023	2024	2025	TOTALT
Ange vilket organ som deltar i samfinansieringen						
TOTALA anslag som tillförs genom samfinansiering ⁴²	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

3.3. Beräknad inverkan på inkomsterna

- ☐ Förslaget/initiativet påverkar inte budgetens inkomstsida.
- ☒ Förslaget/initiativet påverkar inkomsterna på följande sätt:
 - ☐ Påverkan på egna medel
 - ☒ på andra inkomster

ange om inkomsterna har avsatts för utgiftsposter ☒

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Budgetrubrik i den årliga budgetens inkomstdel:	Förslagets/initiativets inverkan på inkomsterna				
	2021	2022	2023	2024	2025
Post 6011 Post 6012 Post 6013 Post 6031	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

För inkomster avsatta för särskilda ändamål, ange vilka budgetrubriker i utgiftsdelen som berörs.

01.03XX Anslag som härrör från bidrag från tredje man

Övriga anmärkningar (t.ex. vilken metod/formel som har använts för att beräkna inverkan på inkomsterna eller andra relevanta uppgifter).

Tredjeländer kan komma att bidra till programmet genom associeringsavtal. Villkoren för bestämning av det ekonomiska bidragets omfång kommer att fastställas i associeringsavtal med varje enskilt land och ska garantera automatisk korrigering av eventuella betydande obalanser jämfört med det belopp som enheter som är etablerade i det associerade landet erhåller genom deltagande i programmet, med beaktande av kostnader för programmets förvaltning.

⁴²

Bilaterala associeringsavtal har ännu inte fastställts. Bidrag från associerade länder kommer att läggas till utöver det belopp som anges i denna finansieringsöversikt.